

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Kiadó hivatal:
Középutca, Stein J. könyvkereskedése.
Szerkesztői szállás:
belső-szénucca 131. szám.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-ször 5 kr., s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.
Hirdetéseik felvételnek Bécsben Oppelik Alajonál (Wollzeile 22. sz.) J. Haasenstein és Voglernél (Wollzeile 9. sz.)
Pesten: Zeisler M. hirdetés felvétel irodájában (Königsgasse Nr. 60.)
Nyilttéri cikkeik sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, a m.
kedden, csütörtökön és szombaton reggel.
Előfizetési ár:
egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Eredeti távsürgöny.

Feladatott Pesten oct. 12-kén este 9 ó. — p
Érkezett Kolozsvárra oct. 13-kán reggel 2 ó. — p.

A képviselőház véglegesen elfogadta az uzsora-törvények eltörlése s az urbéri örökösökre vonatkozó törvényjavaslatokat. — Karageorgevics szembesítése folyik Zimonyban, az ellene tett nehezítő vallomások ismételtetnek; bünrészessége be van bizonyítva. — Prágában tegnap a népgyűlést katonaság oszlatta szét. Sok sebesülés történt; a tömeg kihívólag viselte magát.

Széttekintés.

Madrid és Spanyolország örömtünnetét nek a Bourbon trón ledöntése felett. Serrano és Prim a győzelmes tábornokok diadalmenetét tartották a főváros utcáin, hol a nép százazerei lelkesedéssel fogadták szabaddítóikat, míg a királyi czimereket szétördelték, lábad taposták, s „Éljen a népfenség! — Le a Bourbonokkal!” feliratu zászlókkal járták be Madrid utcáit és tereit.

Isabella exkirályné Pau várában gondolkodik a diadalmulandóság felett. Közlebről az eddig oly engedelmes férj is megszorított: Manfori elboacsztatását merre követelni; hanem Don Francisco hamar kifogyott az erélyből, s így a vihar is lecsillapult. Isabella elküldte tiltakozását Madridba, hanem ott azt felelik reá, hogy a nép itélt már tettei felett, majd itélni fog szavai felett is. Az exkirályné alig gondolhat a hazatérésre, s mint hogy a francia kormány tudára adta, hogy a vendégszeretéből átengedett páni kastély nem alkalmas a reactio terveinek szolgálatára — ő exfelsége, valószínűleg, mihamarább Rómába térend, megköszönni a nem rég kapott arany rózsát.

A spanyol szabadelvű pártok abban egyetértenek, hogy a Bourbon dynastiát Spanyolország trónjáról el kell űzni — de az erre következő lépések felett még nincs végleges megállapodás. Montpensier hg és neje szö sem lehet; emlegetik az olasz király egyik fiát, az angol Alfréd hgt és Napóleon herceget is trónjelöltnek, de az ibériai unio bir eddigelő leg több kilitással a sikerre, bár még most Lissabonban hidegen fogadják ez unióra felhívó kiáltványokat, sőt a portugál sajtó tiltakozik ez egyesülés ellen. A spanyol pártvezérek az alkotmányozó cortesek összegyűlt idejéig csak előkészületekkel foglalkoznak, rendezkednek. Több oldalról érkező hírek constatálják, hogy Anglia és Franciaország kéz alatt az ibériai unio pártját támogatják s ennek lennének hívei Serrano és Prim is.

A spanyol forradalom üdvös tanulság volt a szomszédban is. A „France” azt írja, hogy „a forradalom legbiztosabb czinkosa a reactio; hogy azokat a kormányokat sepril a vihar, melyek az engedményekkel elkésnek; hogy „a hátralevő, vagy vesztegkő kormányok az első forradalmi lökésre összeomlanak; hol baladás és szabadság vezetik a kormányrudat és a nép szellemével egyesülnek, ott a kormánynak beelleneségektől nincs mit tartania.” Biztató szavak ezek, de egyszerűs mind komoly megfontolásra mutatnak. Erre a párisi kormányköröknek szüksége is lehet, mert a „Köln. Ztg.” ép most jelenti Berlinből, hogy az orosz és porosz uralkodók mindenben egyetértenek, s hogy Bismarck a pénzügyér kérdésre azt felelte, hogy a hadi költségvetést alább szállítani nem lehet — arra kell törekedni, hogy lehetőleg ne szaporodjanak az e nemű kiadások. Az orosz-porosz találkának tehát nem lesz lefegyverzés az eredménye. Különbön az egyúton járást jelzi az, hogy a Varsó meglátogató czárnak egymásután öt napon át világinak a lengyelek önkéntesen, — s hogy Hannoverában felségsértés ezimen itélik el azt az ifjunczot, ki „kakuk”-ot kiált a porosz zszandár mögött!

A moldva-oláh kormány keze alatt nemcsak a bolgár bandák kelnek ki, hanem az izraeliták üldözése is napirenden van; Párisban helyeslik a Porta készületeit az aldunai celszövények ellensúlyozására — felügyeletére.

Különbön Oroszország keze mindenütt tevékeny; nemcsak Konstantinápolyban szit összeesküvést a szultán ellen, — hanem Keletindia-

ban is lázadást idézett elő; a „Times” már is mondja, hogy Oroszország a mester, s hogy Indiában a lázadás fékezésére 20,000 főnyi sereg összpontosított.

Az 1868. és 69-ki költségvetés.

III.

(S.) Mióta jelen cikksorozatunkat félbenszakítottuk, az 1868-diki költségvetésről készült törvényjavaslat királyi szentesítést nyert, s a miniszterium már az 1869-iki állam-költségvetésen dolgozik.

E dolgozat még nem levén közzétéve, észrevételeinkkel továbbra is az állandó pénzügyi-bizottság ismert munkálatára kell szoritkozunk, mint a melyet folyvást a jövő előirányzat alapjául kell tekintenünk.

Következik a megyei, kerületi és széki költségekre vonatkozó fejezet.

Az erdélyi megyékre és székekre 975,000 forint van előirányozva, mely összegből a pénzügyi-bizottság következő törléseket ajánl:

Ad 2. rov. tét. a szász (helyesebben: királyföldi) helyhatóságok részére előirt két-száz ezer frtból, tekintve azon körülményt, hogy a szász (rectius király) földre eső költségek nem állanak kellő arányban a magyar és székelyföldre előirányzott költségekkel 19,000 frt (maradna 181,000 frt).

Mi ez összeget is sokaljuk.

Tudva van, hogy a királyföldi hatóságok 1848 előtt 22—23 ezer frtnyi pótlékokat kaptak a tartományi pénztárból; a közigazgatási és törvénykezési költségek többi része az illető allodialis cassákból, illetőleg az ugynevezett nationalis cassából került ki.

E nemzeti pénztár alapjai, a királyföld költségeinek pótlására adományozott e jószágok ma is megvannak. Igaz, hogy kb. 50 ezer frtra becsült jövedelmök eredeti céljelzőtől elidegenítették, s azt jelenleg a szász iskolák s egyházak kizárólag használják.

De miután nem volt joga a szász universitásnak a királyföld összes lakosságát nemzetiség és valláskülönbség nélkül egyetemesen és kivétel nélkül illető ezen jövedelmeket egyoldalulag eltulajdonítani, azok visszakövetelendők s az adományozó magyar királyok és erdélyi fejedelmek által kijelölt közigazgatási és igazságszolgáltatási célokra fordítandók lennének.

E szerint tehát a nevezett összegből még 50,000 frt törlendő volna s ekként e rovatban 131,000 forint maradna, a mi még mindig messze túlhaladja azon összeget, melylyel, mint már említett, a királyföldi hatóságok 1848 előtt az országos közkinestárból segélyeztettek.

Tekintve azonban, hogy az akkori és mostani szükséglet között is nagy különbség van, addig, míg a megyék és községek rendezése törvényhozásilag megtörténhetnék, s ezzel együtt a helyhatóságok önkormányzatából önként folyó önadóztatás és ennek szükségességét következmenye a házi pénztár ismét életbe lépve, az illető költségvetések is más alapon és más alakban rendezhetnének, — ez összeg ellen semmi további észrevételünk; bárha a szász burocracia, mely a magyar és székely helyhatóságok tisztviselői karával éppen nincs arányban, hanem annál sokkal számosabb és sokkal jobban van fizetve, miután, ugylátszik, a magyar állam és alkotmány elleni ármánykodást állandó feladatául tűzte ki, koránt sem érdemli, hogy éppen a magyar kormány és törvényhozás által külön kedvezményben részesítsék.

Helyeseljük továbbá, sőt sürgetjük mi is, hogy jövőre az erdélyrészi budgettetelek az egyetemes magyarországi költségvetésbe helyenként egyenesen és teljesen belefoglaltassanak s ne egymástól elkülönítve állítsanak fel.

A közmunka- és közlekedésiügyi miniszterium rovatában az erdélyi államépítészeti hivatalokra 83 ezer frt van előirányozva.

Nem sok, sőt kevés. S mégis alább azt olvassuk a nevezett bizottsági jelentés rendén, hogy ezen építészeti hivataloknál kevesebb költséggel járó ügyviteli rendszer életbeléptetéséről kellene gondoskodni.

Az elv a lehető leghelyesebb. Való igaz, hogy szegénységünk mellett egyik legfőbb szempont a takarékoság. Amde az is igaz,

hogy a mult idők mulasztásait szintén ki kellene végre valahára pótolni; az is tudva van, hogy az erdélyi részekben a közlekedési eszközök, utak, folyók-szabályozása sat. terén vajmi sok a tenni való.

Már pedig azt sem lehet elvitatni, hogy az ujonnan szervezett építészeti hivataloknál alkalmazott mérnökök fizetése oly csekély, mikép alig hihető, hogy végzett technikusokat ily mérvben díjazni lehessen.

A vallás- és közoktatási miniszterium költségvetésére nézve is indítványoz az állandó pénzügyi-bizottság egy oly rendszabályt, melyet közmívelődésünk érdekében lehetetlen nem üdvözlönnünk.

Azt indítványozza ugyanis, hogy az erdélyi iskolai tanácsosok, kik azért a sinecúra-ért, melyet egész éven át minden felismerhető siker nélkül folytatnak, s melynek egyedüli eredménye a szintoly hasztalan kirándulásokról készíteni szokott úti számlák, összesen 4,480 frttal csakugyan érdemök felett vannak fizetve, töröltessenek el, s ezen költséghez még 400 frtot hozzáadva, ez egész összeg egy hatodik tankerületi főfelügyelőség szervezésére fordítsassék.

Csakhogy aztán ily minőségben többet gyümölcsözzön.

A mit a bizottság a nem törvényes alapon létesült l o c s e i gymnasiumra nézve ajánl, hogy t. i. ez csak ideiglenesnek tekintessék, s az erre előirányzott költségek csak annyiban adassanak meg, a mennyiben ez intézet működését megszüntetni s az ott alkalmazott tanító-személyzetet díjazatlanul hagyni nem lehet, — ugyanazt óhajtuk a szintén törvénytelen alapon létesült és állami költségen fenntartott n-szebeni jogakademiára nézve kimondatni.

A pénzügyi-bizottság a lócsei gymnasiumot reátanodává kívánja átalakíttatni; mi azt hisszük, hogy a n-szebeni jogakademiát legezelszerűbb volna a Kolozsvárt szervezendő egyetembe minél előbb beolvasztani.

A kolozsvári „orvos-sebész” tanintézetet nem mint a bizottság ajánlja, — kelőbben dotálni, hanem orvosi facultássá emelvény, szintén az állítandó egyetembe bele kellene foglalni.

Még volnának némely észrevételeink, de ezeket, mint elvi kérdéseket, az illető szakmák szervezési idejére, részben pedig akkorra halasztjuk, midőn a készülőben levő 1869-ki budget elő lesz terjesztve.

A reactio és az illetőségi vita a szászok közt.

Érdekes röpi jelent meg a fennebbi czim alatt folyó hó 3 kán Nagy-Szebenben Baussnern Guidótl. Közüljük egész terjedelmében a mint következők:

Az erdélyi szászok eleitől fogva polgári nép volt, mely a magyar királyok által jelenlegi honába hivatván s ezektől különös szabadalmat nyerve, azon szép missionak, hogy a civilizatiót Magyarhon keleti részében terjeszse, szelcs út nyitottat és biztosított. Mivé lehetett volna a szász nemzet és mivé lett?! A polgári erényekben, értelemben és jóllétben tündöklő nép ugy szellemileg, mint anyagilag süllyedésnek indult, s végveszte felé közeleg. Mi oka lehet e szembetűnő stilyedésnek? Sehol egyebütt, mint a lelkiismeretlen s szerencsétlen vezérekben, kik az idők intő szavát felfogni nem birva, feladatuk magaslatán megállani képtelenek voltak. Önzés, értetlenség, uralomvágy volt irányadójuk, s a Bach-Schmerling korszak alatt készséggel dobták oda nemzetük, hazájuk jogait, s következtesen csak saját egyéni érdekeikért küzdöttek. És ezt nem csak a hivatalnok seregéről, de a szász papok többségéről is el lehet mondani, kik amazokkal kezelt fogva, bele-mélyedtek a politikába, elhanyagolták saját hivatásukat; megérezte ezt a nemzet a tudomány terén, meg erkölcsileg, meg mindentűt; demoralizálódott a nép.

Az igazság érdekében azonban meg kell jegeznünk, hogy ugy a hivatalnokok, mint a papok közt is dicsérendő kivételek jelentkeznek, kiket a nemzet érdeke, boldogítása vezetett.

Kérdem, csoda-e már, ha a szász föld elfoglatlan fiaj, látva a közelgő végveszélyt, szabadító után nyujtják kezüket?

Ime az alapja az ugynevezett fiatal szász párt keletkezésének, mely soraiban a legjellemteje-

sebb férfiakat számlálja, kik feladatukul tiszték k maguknak az általános roszt okait kiphatolva, azt megszüntetni s a nemzet gyógyítását eszközölni.

Minden roszt quintessentiája a szász nemzetnél a most előadottakban rejlik, s fájdalmas volt nézni, miként használta fel az önzés a nemzetet az alkotmányosság ellen, mint fogatott kezét az absolutizmussal az alkotmányt védő magyar elem elnyomására. Engedték magokat felhasználtatni a Lajthán tuli magyarfaló elem vezetői által és ezek fel is használták a eszszokat mindig, mert az ük-ségük volt rájuk azon időben, mikor mottoul a magyarság megsemmisítése szolgált. Arról pedig, hogy mily erélylyel törték e ezél felé a szász burocraták, elég tanubizonyoságot szolgáltatnak az egyetem 1861-től 1865-ig terjedő jegyzőkönyvei.

E veszedelmes coalitio jelen év februárjában vesztett ugyan hatalmából s befolyásából, de megtörve még nincs; még bir egy absurdumokkal s honaruló állításokkal táplálkozó közlönnyel, a „Siebenb. Deutsches Wochenblatt“-al.

A „Sieb. D. W.“ reactionarius férfiai oppositiojukat törvényszerűnek nyilatkoztatják, s elfogadják ugyan basisul az 1867-diki kiegyezést s vele az uniót is, de ragaszkodnak a szászoknak ezzel habár homlokegyenest ellenkező legkisebb kiváltságaihoz is, s ugy hiszik e törvényt nem ronthatta el azt, mit a centralismus Schmidt Konráddal épített, s így szerintök az egyetem törvényhozói jogának esonkitalatlanul kell fenmaradni.

Ugy hiszi e párt, hogy a pesti törvényhozás csak az erdélyi országgyűlés tennőit vette át, s az egyetem hatásköre érintetlenül maradt.

Nem áll, de legyen, hogy ez állításban van némi való, mégis halomra dönti a „Sieb. D. W.“ férfainak érveit, s különösen azon állításokat, hogy a községi törvények hozatala az egyetemet illeti már csak az alábbi egyetlenegy argumentum is.

A szász nemzeti egyetem a nemzet törvényes organuma volt, s jogában volt közvetlenül terjeszteti legmagasabb szentesítés alá oly általa hozott statutumokat, melyek az összes municipium keblü ügyeire vonatkoztak, de határozni oly valamiben, mely az egész országot illette, feljogosítva nem volt; illetékes ez irányban az erdélyi országgyűlés levén. Községi törvények hozatala, illetőleg azon viszony szabályozása, melyben egy politikai községnek az egész országgal szemben állania kell, az erdélyi országgyűlés hatáskörébe tartozott, s így a „Sieb. D. W.“ pártja elve szerint sem illette e jog az egyetemet, mert az a jelenlegi törvényhozás a pesti országgyűlés hatáskörébe ment át,

Igaz, hogy e körülmény nem akadályoztatta meg Schmidt Konrád excombes centralismusát abban, hogy az egyetemmel át ne lépesse hatáskörét, s láthattuk, mint igyekezett államot formálni az államban Schmerling alatt, s azt sem lehet, fájdalom, eltagadni, hogy a szász képviselők segédkezőket buzgón nyujtották az egységes osztrák miniszteriumnak, mely a szászok országos díját csak is azért nézte és tűrte el, mert szükség volt a szászokra a reichsrathban, szüksége volt rájuk a magyar nemzet elnyomása céljából.

Tulkapásaira a koronát 1862-ban tette fel az egyetem; ekkor alkotta a községi törvényt. Volt képviselő ez időben, kinek álmai egy szász koronaország körül röpkedtek; szerinte Erdély nemzeti-segeinek csak kettő engedhető meg: adózni és ujonczot adni, minden egyéb a szász korona országgyűlését, a szász nemzeti egyetemet illeti korlátlanul, a nélkül, hogy sáfárságáról bármely irányban számolni tartozzék. Az adóztatás s katonasági állítási jog pedig a februári patens szerint a reichsrath jogába tartozván, kérdem, mihez szólhatott hát az erdélyi landtag?

Ez absurdum: Magyarország keleti részében egy német fejedelemséget teremteni, megszülté némely lelkiismeretes képviselőben az oppositioit, s pedig az erélyes oppositioit, ide tartozott maga a brassói képviselőtestület is. Az ellenzék elvéhez tartozott az is, hogy a községeket rendezni az egyetem nem illettek, s e jogot az országgyűlésnek kell fenntartani. Az ellenzék kisebbségben volt, indítványa elvetetett. Hozott aztán a többség községi törvényt, mely, habár még halványan, de mégis egy szász grófság szervezését célozta, hozott oly törvényt, melyre, midőn megerősítés elé terjesztetett, még a centralisták istene, Schmerling is nem-mel felelt.

Ha a szász vezetők s a többség, mely ezeket követte, a magyarokkal bárcsak 1861-ben a gyula-fehérvári conferentia alkalmával egyéritelemben lettek volna, ugy az octroyalt Landtag ma nem játszana semmi szerepet; a szélesebb reichsrath meghívottat, s Schmerling-féle kormányoknak vége

vettették volna, s nem 1867-et, hanem 1861-et neveznők a kiegyezés évének. Hogy a híres Schmerling korszak öt évvel tovább tartott, mintha a magyarok és szászok között egyetértés uralkodott volna, hogy Magyarország s ezzel együtt a szász nemzet is hat évig türe a romboló politikát; egy szóval, hogy egy oly időszakot kellett átélünk, melynek nyomait még hosszú idő sem lesz képes kitörölni, ezt a magyar, valamint a szász nemzet is egyedül a szász reactionariusoknak köszönheti, azon souverain vezéreknek, kik jelenleg a municipium megmentőjeként szeretnek tűndökölni, holott a kérdéses öt év alatt azon egyetlen egy alkalmat is összerontották, mely jelenkezett, s melyet lelkiismeretesen megragadva, öt évvel előbb tűnik fel az alkotmányosság hajnala.

A reactionarius urak panaszkodnak a nagy adó miatt. Vajjon a jelenlegi kormány hibája-e az, hogy hat évvel több ideig ültünk és trespédünk azon posványban, melyben kezeink leköve levén, határozatok rólunk nálunk nélkül? Vajjon nem a reactionarius urak büne-e az, hogy hosszabbra nyult azon idő, mely alatt az államadosság lávínaként nevedkedett? A történelem tanuskodik a mellett, hogy a „Sieb. D. W.“ férfai segítettek leginkább ruinálni a hazát a szerencsétlen szabadságharc után.

Hogy Schmidt Konrád örömet alkotott államot az államban, s hogy reménykedve nézett egy szász határgrofság elé, már csak azért is könnyen érthető, mert e kis királyság mindenható fejének álmodta magát.

Misem bizonyosabb pedig annál, hogy az államodott szász grofság ábrándos határai nem tartottak volna tovább azon időnél, mely meghozta volna Schmerling fáradozásainak teljes koronáját. A már felesleges mű elvettették volna, mert „a szerencsétlen közeletességét teljesítette.“

Miért kacsingatnak a szász reactionariusok folytonosan a Lajthán tundra, s miért igényelnek az egyetem részére törvényhozái jogot? Egyszerűen azért, mert „Deák ajkukon, Schmerling szívökben van“; mert nem felejtetik a drága gyámokdási rendszert, félnek, hogy a szász nemzet kivetkezik közömbösségből, mely uralkodásuk végét hozza meg, s hogy ezek meg ne történjenek, minden erejükkel törnek az 1863-diki arany napok visszavarázsolására; mit bánják ők, ha az összes állam romjain érnek is cselukhoz, hódolnak Metternich e szavajárásának: „Après nous le Diable!“

És mire törnek az ifjú szászok? semmi egyébre, mint a nemzeti ösztön felébresztésére, a népek a halálhozó gyámság alóli kivételére, a valódi alkotmányosság fentartására és így a nemzet biztos jövőjére, mert e párt szilárd meggyőződése az, hogy a szász nemzet existenciája csak is egy alkotmányos Magyarországnak lehet biztosítva.

A reactionariusok állítása szerint is az unioval az erdélyi országgyűlés teendői a pestibe olvadtak át, és az be van már bizonyítva, hogy a községi szervezet kérdése az erdélyi országgyűlés hatásköréhez tartozott, tehát jelenleg a magyar országgyűlést illeti. (Folytatása következik.)

Magyar országgyűlés.

A képviselőház ülése okt. 7-kén.

Horváth Lajos, mint a 15-ös jogügyi bizottság elnöke, jelentést tesz a bizottság részéről a háztól legutóbb a törvénykezési javaslat iránt kapott megbízásáról.

TÁRCZA.

BOLYAI BOLYAI FARKAS Szomorujelentése.

(Életrajz-törzsdék.)

II.

„A következő életre megért csecsemő, a IX-dik hónapban (1 óra 10 évet számítva) megszületvén; a nyolcz X alatt sok x-et irt tanár, azon felsőbb táblához, melyen az elébbin ismeretlen maradt x-ek megfejtetnek, örömmel megyen tanulónak.

A dombról látszik: visszaneve, mily kicsi farszított el s elé mily végtelen mező s kék hegyek nyilnak új életre.

Búcsuja.

Isten veled a földön is szép természet! légy mindig menedéke a búszívnek, a sokaságból kivitt sebek fájdalmát enyhítve magányod bájaival; s vigasztald minden csüggedő gyermekeidet!

A tavasz fergetegeinél, mikor láthatlan kéz a fekete fellegre villámmal ír, s az ég a földre dörgéssel szól: mutasd fenn a szivárványt, s alatt annak színeivel nyiló megöntözött mezőt, s hallatásd este, mikor a hold, búszugarával a sirkereszteken s dült kövek mohán mulat, számtalan jakok utáni esendben, az új lantosának túlvilági hangjait, míg a halál az új szirokat járja a rohadás mülhét szorgozni.

Mikor a nyári nap éget: mutasd az aranyalló hullámokon jöni a tél reményét s a még éretlen gyümölcsnél ints az őszre.

A több ivre terjedő jelentés kiemeli, hogy midőn a bizottság a ház meghívását vette: kijelölni azon főbb pontokat, melyek a törvénykezési javaslat tárgyalásánál szem előtt tartandók, nem szorítottok csupán arra, hogy az elveket kijelölje, hanem az indokokat is előadja, annál is inkább, mert midőn multkor javaslatát beadta, ezt minden indoklás mellőzésével tevő azon hitben, hogy az majd részletes tárgyalás alá fog kerülni. Kifejti ezután részletesen a bizottság álláspontját e tárgyban.

Első vezérése volt, hogy bár könnyű volt felismernie a lehető legelőkeltebbet, mégis a jobb, de kivihetetlen helyett inkább a jót, de kivihetőt fogadta el.

A mi a bírósági szervezést illeti, ebben a bizottság eltért némiben a miniszteri javaslattól; legelőször megszünteti az egyházi bíróságok hatáskörét, továbbá, míg a miniszter a királyi táblát, mint másodfokú bíróságot 8 részre akarta osztani s az ország különböző részeibe szétszórni, a bizottság azt Pesten osztatlanul meghagyja továbbá is, mint egyetlen másodfokú bíróságot Magyarországra nézve, míg Erdély számára Maros-Vásárhelyen állítatik fel egy. Az ügymenetre nézve volna ugyan a szétszórásnak előnye, de a baj nem olyan égető, kivált a mi írásbeli eljárásunk mellett; továbbá az új perrendtartás szerint a királyi megszüntvén egy-szersmind első és harmadfokú bíróság lenni, s egyes szenatus jövőre nem 7 és 9, hanem csak 5 tagból alakítván, az ügyek száma kisebb s az elintézés is gyorsabb leendő, legfőbb a kellő berendezés, czélzserű szervezés; ha ez meglesz, meg fog felelni feladatának.

A királyi tábla felosztása azért nem sürgető még, mert a szólsábeli, nyilvános eljárás még nincs kimondva, s ha ez egyszer létre jő, nem 8, de legalább 12 bíróság felállítását kívánatik, mi most még azért sem ajánlható, mert könnyen különbözőféle alig teljesíthető igények felébresztésére vezethetne sőt.

A tetszéssel fogadott jelentés felolvastván, kinyomatni rendeltetett.

A szász nemzeti egyetem

október 7 diki ülése.

A mai ülés tárgyát több indítvány feletti vita képezte.

Maager Károlynak 3 indítványa jött szünyegre. Elsőben felkéri óhajta az országos consistoriumot, hogy néhány főgymnasium reálskolává alakíttassék; elejtetett. — Másodikban felszólíttatni kívánja a Pesten levő szász képviselőket, hogy a várad-kolozsvári vasútvonalnak Bodzáig leendő kiépítését sürgessék; ez is úgy járt mint az első. — Elfogadott a harmadik, mely a brassókó-halom-segovári országos útkiépítést szorgalmazza.

Erre Schneider K. indítványozta, hogy az egyetem egy bizottság által határozassa meg az egyetemi tisztviselők fizetését. — Az indítvány elfogadott; mire az ülés véget ért.

Vidéki levelezés.

Sz.-Régen, okt. 6. 1868. — A „Deák-kör“ Tordamegye felső-kerületében is végképpen megalakult „jobb oldali kör“ nevezet alatt, mely az előzményekből ítélve, erős tábor fog haladni. Ez irányban nyújt biztosítást a folyó hó 4-kén itt Sz.-Régenben tartott gyűlés is, hol az aláírási iverk szerint állandó s csupán irástudó tagokul 247-en vétettek számba. E gyűlésből megemlítendő, hogy

S őszszel mutasd: mily nemes ágak gyümölcsével kedveskednek a hajdan megsebesített cseméték s mily szép gerezdek nevetnek a szabadon nem hagyott megkötözött venyikekről.

Télen pedig mutasd a megannyi oltárokról égve menő füstöket, hol minden gazda mintegy házi pap a halálával szentelt évi áldást osztja az övéi között; s mutasd a jövő tavasz rügyeit.

S ülded be végre az egész év körébe gyermekeidet, s mutasd meg, hogy minden tél után az örök körben tavasz következnek; segítsd is a leváló formából, a benne alakult szellemnek kiszabadulását s a megölt szárnyakat repítsd a fészekről a felsőbb kör tavaszára! az utolsó fájdalmat enyhítve részint azzal, hogy az anyai cseestől elválhatásra meg kell azt keseríteni, részint azontúl az örök atyához vivő feljebb körök végtelen sorával, melyen halál anyala viszen a következő ekleitbe.

Örökkévalóság felséges útja! innen, hol a szeretet kereső majd mind jegyez, az igazság kereső sok kemény hejtőrészel kevés belet lei, s a hol valami szép van, mind kívül tétetetik, berejteni minden rútat, s a ritka nyílt bebel csak löczelt mutat; — a családások és kísértetek éjszakai s számtalan jágató s jajjatlán, csak könyezni tudó edekből kijött azon kedvezőbb egék alá, hol minden ésebb vidékeken újabb meg újabb kútfők várják az igazság s szeretet szomjával érkező utást.

Isten veled egyike a Muzsák hegye aljani halmoknak! melyen felszázaléknál többször láttam a földi természet köre irását s emberiség mívelésre szentelt falaidat, a viharok után visszatért napok és holdak fényén, messziről köszöntse mindig a jövő Maros! s azon ablakok világa, melyen belül a jövendő virágzik, mindazoknak, kik által fennállnak, esti illuminatója legyen!

a tordai gyűlésben résztvevő bizottság is megtette jelentését, melylyel összehangzólag gróf T. D. indítványozta, hogy a felső-kerület az alsóval csatlakozván, legyenek csupán egy elnökség alatt, a mi azonban általános többséget nem nyertvén, külön választás rendén lett, azaz megmaradt elnöknek Horváth Mihály, jegyző Rozsnyai Ferencz lett. A keblitgyek képviselésére és kezelésére pedig választott egy 15 tagú bizottság, melyhez több pót — vidéki — kisebb bizottságok is fognak járulni, nemkülönben egy bizottság arra nézve, hogy a kör alapszabályait dolgozza ki. r. 1.

Dézs, október 8. 1868. — Ide mellékelve küldöm kimutatását azon egyesek által adományozott összegeknek, melyekkel a Dézsben f. hó 15-én megnyitandó vidéki gazdasági terménytárlat legkifutóbb itélt czikkei fognak ugyanezen hó 16-án d. e. 11 órakor díjaztatni. Reméljük, hogy oly általános lesz a részvétel, miszerint minden jutalom kiosztható lesz; legalább az előkészületek arra mutatnak. Az ezen alkalommal a Kolozsvárról kijövő országos gazdasági-egylet küldöttéi elfogadására is meg vannak téve a szükséges előkészületek, a színházban díszelőadás leendő. A közebéd el nem maradhat.

Ime kimutatása azon egyesek által adományozott összegeknek, melyekkel a Dézsben folyó év okt. 15-én megnyitandó vidéki gazdasági terménytárlat legkifutóbb itélt czikkei fognak ugyanezen hó 16-kán d. e. 11 órakor díjaztatni: 1) A legjobb minőségű búza nyér: Torma Károlytól, gr. Bethlen Sándortól és gróf Kornis Viktoról 1—1, összesen: 3 darab aranyot. 2) A legjobb minőségű tavaszbúza nyér: Bokros Lajostól 1 drb. aranyot. 3) A legjobb minőségű rozs nyér: Torma Károlytól és Gajzától Salamontól 1—1, összesen: 2 drb. aranyot. 4) A legjobb minőségű kukuricza nyér: Torma Károlytól, gróf Wass Miklóstól és Betegh Kelemenről 1—1, összesen: 3 drb. aranyot. 5) A legszebb repeze nyér: Torma Károlytól és gr. Wass Miklóstól 1—1, összesen: 2 drb. aranyot. 6) A legszebb kihélt kender nyér: Torma Károlytól 4 és gr. Bethlen Sándortól 2, összesen: 6 drb. egy forintos tallért. 7) A legszebb kihélt len nyér: b. Bornemisza Károlytól és Boér Károlytól 2—2, összesen: 4 drb. egy forintos tallért. 8) A legjobb minőségű zab nyér: gr. Bethlen Sándortól 1 darab aranyot. 9) A legjobb minőségű tönköly nyér: Dezséffy Mihálytól 1 drb. aranyot. 10) A legjobb minőségű paszuly nyér: Incze Ferenczről 1 drb. ar. 11) A legjobb minőségű lenese nyér: Betegh Kelemenről 1 drb. aranyot. 12) A legjobb minőségű borsó nyér: Dezséffy Mihálytól 1 drb. ar. 13) A legjobb burgundi répa nyér: Wéer Györgyöl 1 drb. aranyot. 14) A legjobb alma nyér: Torma Károlytól 1 drb. ar. 15) A legjobb körtve nyér: Torma Istvánról 1 drb. ar. 16) Az első minőségű színbor, mely Belső-Szolnokmegyében termelt és pedig az 1863 diki éven kezdődőleg nyér: Incze Ferenczről, b. Huszár Miklóstól és gr. Bethlen Sándortól 1—1, összesen: 3 drb. ar. A második minőségű színbor, ugyanazon kikötésekkel, nyér: Mózsza Sándortól és b. Bornemisza Károlytól 1—1, összesen: 2 drb. ar. 17) A legjobb váltóke, mely két jármas ökörrrel vontatva kötött természetű földtalajban is könnyen jár, nyér: Betegh Kelemenről 2 drb. ar. 18) A közlelterjedésre aránylag legalkalmasabbnak találandó gazdasági gép, vagy eszköz, nyér: Róth Páltól 1 drb. ar. 19) A legczélzserűbb gyümölcsaszaló tervezet, nyér: Róth Páltól 8 kupa 1866-ban Dézsben termelt rizling bort.

Nem messze ezen a halmon egy nemes temető van, hol a szörnyű kicsi tudásunk s végtelen nem tudásunk ismérő-fája alatt, mutatják a newtoni és archimedi nevek, kik nyugosznak (a szó értelmében), s századok s ezredek tisztos koporsója! ezt látogassák az ifjak: rövid a vándor-út, de belső készüllet kíván, melylyel feltámaszszák a porból az óriási halottakat; s oly napokat ismerjenek, melyeknek világa lementök után is fennmarad s oly világosságot, mely a halált, mindannak, a mit kiolthatott, hamvaíról megszügyenyíti. Felhat ennek sugára az öröközőld fa koronájára, s az egy-egy levelen ragadó tudások legonja között az ágak végletlenbe hágó sorára mutat, melylyel minden új élettel felsőbb ágazatra emelkedve, biztos az örökévalóság útazója soha el nem fogyó tájja iránt; kivált azon hibátlanok társaságában, kik a velők ismerkedni kívánóval lekövetkező közlik.

S így kicsi helyt megütazhatni a földnek s időnek távjait: s még ezen az emberi nem felámadt diszeivel megvilágosuló halmon, a kicsi tudás s végtelen nem tudás ismeretfája alatt Urániának is egy kápolnája emelkedhetik: csak a helyett bálványokat ne emeljen a hiúság s fényen nem vakuló ifju a kiesinségünket értő véneket hallgassa meg, hogy az utána következőtől meghallgattatni méltó legyen. Ma Horász az ifju leírásához tenné: Censor castigatoreque majorum.

Paschát az azt kérdőnek: ki a legjobb tanácsadó? „Az idő“ (ugymond): de nem az, mely zúzmarás fövel az ifjuság boldonsága elviselt rabszíjját foltozza — „s a jégcsapok is nemesek templom vagy biblioteka, több K-kkal tele korosma fedélről is jöhetnek; — hanem az az idő, melynek még Májussában leérkezett a felsőbb tavaszí ezüst tetőkről intés. S az ily vénülés a körét lejárt ter-

A tárlati-bizottmány a fennebb részletezett díjakon kívül elismerő okmányokat is fog az arra érdemeseknek itéltendett czikkeikért kiosztani.

Dézsben, aug. 20. 1868.

r. 1.

Kolozsvár, október 10-dikén, 1868. — Tegnap déli 12 és 1 óra közt a nagy hid-dal szemben álló utcában tűz ütött ki. Az a kü-lönös isteni kegyelem, mely Kolozsvár városát 70 év óta valamennyi tüzeset alkalmával védi, most is meg-övtá; sikerülvén a rögtön alkalmazhatott oltással elejét venni a vésznek, mely oly pusztulást áraszt-batott volna, minőre csak gondolni is rémeletes.

A tűz, a mennyire tudható, eredetét egy deszka-kerelés mellé száritás végett támogatott törökbuza-kocsánors meggyuladásából vette.

Ilyesmi megtörténhetik bárhol is. Maga a tény, hogy t. i. valaki kocsányát száritás végett a nap-nak kiteszi — semmi kibágást, még csak rendőr-ségi betudás alá eshető cselekvényt sem képez.

De van azon teleknek szomszédságában, hol a tűz kitért — nagytűz nélkül szólva — hatszáz kolozsvári szekérvényi takarmány, és pedig oly ut-czában sürtin, de ugyan sürtin összehalmozva, mely-nek szélessége szükön 6 öl, s néhol és pedig ott is, hol a takarmány zsúfolva áll, még ennyi. Ilyes-mi pedig igenis sajnos bizonyítéka annak, hogy Kolozsvárrt e tekintetben tűzrendőri szabályozásról szó sincs.

Hiszszük, hogy a rendőrség, ha talán figye-lemmel kísérte volna is azon gazdák mulködését, a kik takarmányaikból a vésznek ily biztos felszék raktak, s ha talán teendőjének ismerte volna is ama szabálytalanságot megakadályozni: maga ere-jén nem leendő képes végrehajtani azt. Hiszszük pedig ezt azért, mert igenis gyakori tapasztalásból tudjuk, mennyire hajlandók — jelesen külvárosi polgáraink a leghelyesb halóságai intézkedésekkel is dacolni. S ily hiedelemben a rendőrséget né-mileg menthetők találjuk.

De, ha a városi képviselő, melynek egy tisz-tán rendőrségi ügyben lehető sikeres intéz-kedés csak annyiba kerül, hogy a helyhatósági ta-nácsnak kötelességévé tegye, a hasonló vészes gaz-dálkodást semmi esetre sem tűrni, — az összes városi népség érdekében sem talán szük-ségesnek intézkedni, hogy hasonló vésztanák meg-alkothatása egyszer mindenkorra elítálassék: ez esetben a városi képviselőt menthetetlen, és sem Isten, sem ember előtt nem fogná igazolhatni ma-gát, ha Kolozsvár éppen oly tűzről égne porrá, melynek keletkezése csekély, de erélyes intézke-déssel megelőzhető.

Felhívjuk az irtak nyomán Kolozsvár váro-sának képviselő tanácsát, hogy legközelebről tar-tandó ülésében utasítsa rendőrségi szakosztályát: bizottmányilag megvizsgáltatni azt: ha elnézhető-e, hogy a kérdéses tűz szinhelyét képező szük ut-czésekában oly mennyiségű takarmány legyen össze-halmozva, mennyit a magyar alföld legterjedelmeseb pusztai tanyái bármelyikén is csak ritkán találhatni?

Ha már egy ily ezéla kiszállandó szemle-bizottmány is ugy talán, hogy Kolozsvár csak-ugyan város és nem pusztai tanya, ez esetben téessék kötelességévé a helyhatósági tanács rend-őri osztályának, hogy tekintet nélkül bármely ér-dekre, tekintet nélkül t. i. arra, hogy a hatalmas polgárok osztályába tartozik-e a város biztonságát kockázatót gazda, vagy a gatyásokéba? 48 óra alatt szétrobantsa, s ha szükséges — szétrob-antsa.

mész; midőn este levetkezik, hogy hóleppel s küdszemfátyol alatt pihenve új Májusra öltözzék. — S im! az örök ifjuság kulcsa.

Példát hagyott az ezen halmon nevedekett el-felejtetlen püspök fia anyjának: nézzen fel az ifju az évek gradicsán, melyen mintegy Jákob lajtorján, a vénség ékes koronájával, minden fokozatról visz-sza nézve, nem marad-e valamely hálával adós? oda hágott a hová angyal szállott le az örökké-valóság virágát a földi porból áttöltetni.

De oh ifjak! míg ezen gradicsához érnetek, azon hév aequator alatt kell elmennetek, hol az óriás legyőző Dávid is elesett, sok örömmel fog kínálni a családaról piacz, contora is; de az el-repülő pillanat holtig adóssággal hág — jobb a nevedekő örömet szülő elmuló fájdalom: sebesítsé-tek meg az ázsiai vaditöket, s oltátok meg euró-pai nemes ággal, mely a miveltég egére tertljön; ezen öröközőld fa alatt találjátok meg azt a szépsé-get, mely vénülve széptül.

De mikor a hajnal megkettőztetett csillaggal, s az ég kristály vizein gynladó rózsza arczokkal jön s azt vélnétek, most nyilik az örök nappal virága, s most van az a szó: „legyen világosság!“ olyan sűtéség lesz, melyben akkor lesz világosság, mikor Delila, kezében a Sámson hajával s szemé-vel, annak szeme tolatásán fejér fogakkal nevet.

Ez a Szt.-György éjszakáján fattyu kincse-r vivő boszorkány, még a Szt.-Mihály, Szt.-Márton s téli szenteknek az okosságának elalvási éjszakájá-ban is megjelenik ugyan: de a tavaszban tudja s szereti megnyomorékítani az esztendő.

Megfordulás a taktika itt: csak hát paizs itt a nyil ellen; általán pedig hogy minden ellenség ellen erős vár építsen, szünetlen imádkozzatok! az az Isten. El nem maradó úti társatok legyen annak

bantassa azokat a száraz deszka kertelésekre s ezek közelébe díszes rendbe rakott kazalokat és boglyákat, melyek közül nem egy az utzáról egy gyufáskával észrevétlenül bármikor lángboritható!

NAPI HIREK.

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket méltóztatassanak becses megrendeléseket lapunkra mihamarább megtenni, hogy teljes példányokkal szolgálhassunk.

Előfizetési feltételek:

Egész évre	12	frt o. é.
Félévre	6	" "
Évnyegyedre	3	" "
Egy óra	1	" "

— Királyi Felsége, mint a hivatalos lapból olvassuk, Deák Ferencnek névnapja alkalmából sajátkezűleg írt levélben küldte meg szerencsekívánatait.

— A királyi udvarnak Gödöllőn mulatása alkalmából számos jellemző kis történeteket beszélnek, melyek közül megemlítjük a „L.” által hozottat; e szerint a királyt, a mint e napokban a gödöllői nagy parkban sétált, egy magyar ajkú földműves ember megszólítja ilyen formán: „Kezgyelmes uram, segélyért könyörgök; légezt házám és udvarom, s nincs miből felépítenem: nem pénzért esedezem, hanem ha Felséges királyom a gödöllői erdőből a szükséges fát engedélyezné, segítve volna rajtam.” A király jóakarólag végig halgatván a könyörgőt, nyájában szólt hozzá: „A kérelmet szivesen teljesítem, de az engedélyt fára nem lehet oly könnyen adnom; hanem majd írok miniszteremnek s remélem, lesz sikere.” — A kérelmező eltávozott s nem sokára kezében volt az engedély.

— Gr. Andrássy Gyuláné hirszerint a Királyné fűdvármesternőjének van kizemelve.

— A belügyminiszterium az 1869-iki költségvetéséből közöljük a következőket: Erdély kormányzata. Szómmázat, kormányzék 119,000 frt, tartományi bizottság 7000 frt, földterhermentesítési alapigazgató és igazoló biztosságok 64,000, összesen 190,000 frt. — Kormányzék. Szükséglet. Tiszti fizetések. Elnök 8,000 frt, alelnök 6000, tanácsos 2,100 frt, 5 titkár 1,260 s 4 1,500 frttal, orsz. orvos 1,575 frt, 3 fogalmazó 840 és 7 630 frttal, 2 lajstromzó 650 és 2 636 frttal, irattári igazgató 1,050 frt, 1 igtató 1,050, 1 kiadói 1,250, 2 kiadói segéd 630 frt, szegények üdvéde 840 frt, 6 írők 620 és 6 525 frttal.

— Az urbéri törvényszékek alakulnak. Tegnaptól az elnökök, a következő napokon a többi személyzet teszi le az esküt. Ezt követi az írományok átvétele, úgy hogy nov. 1-én napján — mint már jelentve volt — az összes urbéri törvényszékek megkezdik működésüket.

— Az itteni városi tisztviselők fizetésének javítását tárgyzó felterjesztés — mint értesültünk — már felküldött a miniszteriumhoz, miután szerencsésen kiszabadult azon számvéveségi, (nem kormányzék) hivatalnok kezéből, a ki jónak látta e minden tekintetben méltányos sőt sürgős fizetésjavítás ellen a városi képviselőgyűlésben ismételve inscenizozott oppositóját saját hivatali íróasztalához is átvinni. Csak is így, egy alarendelt hivatalnok szándokos tervszerű mulasztása következtében történhetett, hogy egy fontosabb közérdekű tárgy kellelten túl vesztelget egyik segéd osztályánál azon kormánytestületnek, melyről rész-

eleven érte, hogy a fő atya előtt vagytok, ki a legbelsőbbeket is mint a földi atya a külsőket úgy látja.

2 szor. A planéta nem tudja s nem érzi, s nem is nevelheti azon vonzódást, melylyel a nap pályában tartja: a lélek a belnap sugárán testülve mintegy elfogva, eredeti küfejéhez érez vissza, s érezvén közeledik s közeledvén arra a bizalomra ragadtatik, hogy szótlau vagy szót alig találó sóhajt bocsásson, köre sugára kimérésére világozó sárga s betöltésére erélyért! — s a bizalmas fohászra le is száll mindenik. — Holt része az egésznek az, melynek útja annak szívéhez nincs.

3 szor. Azt a kört, melyet a felsőbb nap mutat ki, híven töltésék: ki nem csapongva: hogy a pokoli burján-magvakkal lesbe álló ördög türességet ne találjon.

De hogy a körre meg ne családjakot, tudjátok meg: hogy a Poézis a szerelem és halálhoz csaknem 3-ik kivételten adó: ugyanis a testi fogásból természetes a hazarepésés, különösen azon a fényen, melyen az ifjuság virágzik; csak hogy ezen repésés kéje a teendőket könnyen elfelejtve, szintannyi nyomorokot csinál mint a szerelem; legioja az ifjaknak, kik ezen olcsóbb korszor reményében megvetik az igaz tant, s álmódott tündérvárból inkább készülnek a fellegek megaranyozására, mint az aranynak a mélyből kihozására; s az álom a vár eltűnévén, az aranyos felhők sárjában ébrednek fel — sok milliókból van egy biva pótlának, s a többiből erőszakot szenvedő muza nyomtatékot szül. Si Paulum a summo discessit, vergit ad imum.

4 szor. A miatyanbani minden kérés, fogadással feltételeztetvén: mikor azt kérjük, ne vigy-

rehajlatlanul megvállhatjuk, hogy a közügyek ellátásában folyvást kellő buzgalmat tanusít, s a hol a hanyagság a kiűnő erélylyel kezelt elnökséggel szemben épenséggel lehetetlen volna.

— Mint érdekes hírt, melynek teljesedését melegen üdvözöljük, említyük, hogy tervben van Vajda Hunyad várának helyreállítása oly módon, hogy az a királyi családnak nyári kiránduló helyül szolgálja. Erre már csakugyan megíjodhatnak a vén falak.

— Érdekes ügy fordult elő Kolozsmegyében bünyefenyítő törvényszéke előtt szombaton: Vádolt egy magas, komoly román propbétai alak; vádoltatik, hogy a sz. erkeket megcsalta, mennyiben mindeniktől bizonyos mennyiségű gabonát vett fel fizetés fejében, állítván, hogy a jeget és vihart a határról kitiltja. A végtárgyalás folytán kiderült, hogy Sz. Erked községe megútván a gyakori jégesőt gyűlést tartott, s e gyűlésből deputatiót küldött az emlelt tártoshoz a szomszéd faluba, ezt határak megoltalmazására szólított fel. A szerződés megkötött s két évig állott fenn és ez idő alatt, az erkeket állítása szerint a jég csakugyan nem bántotta a határt, igaz ugyan, hogy tavaly sem bántotta, mikor már vége volt a contractusnak, de azért Sz. Erkeddel még sem igen lehetne elhitetni, hogy a vést nem a varázsló fizte el, kinek már apja is azon hírből állt, hogy ha a kést a kűsző alá vágta hullásában megállott a mennykő, s ha a vasvillát balkézrel a földre tütötte, nyűszörögve szállott rá a lidérc. — Vádolt azon kérdésre, ha meg van-e győződve hatalma felől, ihletetlen felelte, hogy meg, mert a rendszeres imádság és böjtnök, nincs mi ellenálljon. — A törvényszék nem találhatta fel, a mi nem jelentkezett, a bűnt: a tártos azon itéssel bocsátotta el, hogy jövőre kevesebbet vigyen magáról, s ne elegendjék az Úristen dolgába. — Ugyancsak a múlt héten mondatott ki az itélet azon kolozsvári polgárok felett, kik a télen az Apahida és Szamosfalva közti úton oly szerencsétlenül kocczantak össze valami választásiakkal, hogy ezek közül egyik halva maradt. A 6 vádolt közül 4 egy-egy évi bűrtönt, 1 négy hónapi fogságot kapott, egyik felmentetett.

— Tekéből azt írják a „Herm. Ztg.”-nak, hogy e mezőváros esőndjé közelebről egy Vitéz G. nevű romának Kolozsmegyében törvényszéke által lett elfogatása lármázta fel. Sokan azt hiszik, írja a tudósító, hogy itt is a prononciamento féle ügy szerepel, s már kíváncsian néznek több elfogatásnak élje. Különbben, jegyzi meg a levelező, ez esetnek mindenki örönd, mert a kérdéses egyén meglehetősen elrettentő hírből állott. — Ez eddig mind jól van, hanem annyit mégis meg lehetett volna, mint jól tudott a „H. Ztg.”-ban is említeni, hogy Kolozsmegyében törvényszékek a prononciamentoval mi köze sincs, s a politikának ez ügyben a legkisebb szerep sem jutott. — Biztosan vagyunk értesülve arról, hogy Kolozsmegyében törvényszékhez már régen halommal érkeznek a bűnvádi jelentések a kérdéses egyén ellen, s már csak azon vidék biztonsága tekintetéből is úgy kellett eljárnia, a mint eljárt, s nem nézhette el azt, mit elnézni a provisoriumnak szokása volt.

— A légméréséklet csökkenése s a gyűjtemények rendezése s tisztogatása körül végzendő munkák miatt a muzeum hetenkénti rendezései az időre megszüntek. Kolozsvárt, oct. 12. Brassai S. m. i.

— Orvosaink kedvéért, kik tán még nem tudnak, ismételve megemlítjük, hogy az elnyomorodott dr. Oroszhegyi Józsa már régen városunk-

a kísértetbe, fogadjuk, hogy messze kerüljük, s nem maradunk a bűbajos lángra sodródó bogárnak. Mikor a kenyeret kérjük, mind a külső, mind a belső megszerzésére részünket megtenni igérjük, s arra csak az áldást várjuk — s a megszerzettel úgy élünk, hogy elrendeltetésünknek feleljünk meg.

Igy a külső és belső munkásság, s annak szerzeményével visszaélés nélküli élés, azaz a mértékletesség, két oly védangyalok lesz, melyhez csak azon úti lámpa, hogy mind külső, mind belső meneteletük a fő atya előtt foly, ki ne aludgyék — áldottak lesztek — és legyetek is! Isten veletek!

En tavaszomról akkori barátim temetőjén egyedül a halál kertében egy idős fa, melynek havas feje a lement nap után hajlott, s odvából bagoly húbog a hajdan fűlmile hangok közt virágozott remények körüli felett — mindön Sz. Mihály, Sz. Márton nyaraik után, az újévi szolgák is hagyának el s a földi élet fagyó folyamán a kerék is akadoz —, a 8 Trója-időn védett gyenge várat, kitett fejér zászlóval adom fel. S ámbár sok jeles tanítványaim szép sorára nézve vissza hunyok el: hogy betegesen s az élet gondjaitól s sok más kereszektől eluyomottan, sokfelé osztott egyre sem elég erővel, még a tan alaposága iránti szenvedélyért is sokatól megfeszítettve, többet nem tehettem, bocsánat minden felől! Adjon Isten mind jobbakat nálamnál! hogy midőn kevesünket is mind külföldről vettük, adhassunk vissza is valaha valamit! Erre segélye Isten, mind az Előjárókat! mind a tanárokat! mind a tanítványokat! S mindnyájukat áldja meg!

Testálása. Pénze soha se volt; de adhat olyant a mije nincs már s drágább a pénznel, mikor a kevés (bár későre, de szenvedéssel megkamatol) pör visszaadatik: mindennek, a ki elmen-

ban van egy szives család ápolása alatt, melynek nem levén orvos tagja, éppen a jelenleg rá nézve legszükségesebb orvosi segélyt nem képes a kellő mértékben nyújtani. — Szomorú volna, ha a híres keleti útzó a részvételre esnek áldozatul; s mi fel sem teszünk orvosainkról, hogy a collegialitásnak egy-egy látogatással hébe korba legalább ne áldozának, a mint ez alkalommal még biztosabban értesülve lesznek szerencsétlen collegájuk itt léterül.

— Szüretelésről innak innen és amonnan, s majd minden tudósítás a leghíresebb bort jósolja; K. Fejérvárt ellenkezőleg attól félnek, hogy olyan sem lesz mint a tavalyi.

— A keleti marhavész állása Kolozsvárt október 9-én: Összes marhalétszám az egész városban 2686, járványlepte udvarok száma 12, járványlepte mezőrés 2, járványlepte marhalétszám 161; ezekből: kivágott mint még teljesen egészséges 4, a betegek közül meggyógyult —, a betegek közül elbullott 1, beteg 10, gyanus, de még egészséges 67. Kolozsvárt, oct. 9-én 1868. Filep Samu, id. polgármester.

— Helyi szerencsétlenségek. Tegnapelőtt egy külvárosi kömives kétszer lőtt nejeire, a srét egyszer egyik, másodsor másik lábát sértezte meg; jelenleg kórházban van. — Ugyanaz nap a Weisz Mór gyárában egy szolga halva találtatott, halála okáról még nem értesültünk. Végre a múlt héten egy lakatos-segéd lötte meg magát, még nem halt meg.

— Fogarásban egy szeszgyár fűzőlője szétrobbant, minek következtében 7 egyén borzasztó sebeket kapott, így a gyárigazgató 8 hónapos teherben levő neje is.

— A marhavész a fogarasi kerületben is nagyban pusztít, de eddig szerencsére csak a Teleki és Vajda-Réce községekre szorított, a Fogarastól nem messze a Kőhalomszéken fekvő Sona községben okt. 2-án hirtelen 4 db szarvasmarha hullott el. Kőhalomszéken hasonlóan kiűtvást.

— Az udvari szüret Gödöllőn végehez ment, mint előre hírtelt, de nem valami nagy fényűzéssel, lakomákkal sat., hanem egészen megfelelően azon visszavonultságnak, melyben a királyi család ott él, jellemző egyszerűséggel és keletlenséggel. Az egész tünep lefolyását így írja le a „Sz.”: Délutáni 4 óra volt, midőn a kis koronab és hgnő, mindenik külön udvari kocsin kirándultak a szőlőhegyre, a hol taracklűvésekkel és éljenzésekkel fogadtatva, az itteni présház felső terén kiszálltak. Itt 12 pár csinosan felöltözött tánczos legény és leány a híres aszódi banda által megkezdett esárdást egész erélyességgel és szokott magyar tüzrel végig járta, mely alatt még a felkurjantások sem hiányoztak. E közben minden magyar táncz után frísítő helyett új borral kínálták a mulatókat. Ez úgy tartott fél 6-ig, a midőn a Felségeik, a király magyar huszár tábornoki ruhában, a felséges királyné pedig egészen feketében; fején szokott magyar kucsmával, vágatva lóháton, a helyszínen szűnni nem akaró éljenzések közt megjelentek. Ez ideig a városi közönség is nagy számmal gyűlt össze kocsikon és gyalog; — király a Felsége csakhamar a lóról leszállt és a tánczosokhoz közelített majd itt, majd ott, nyájás beszédbe ereszkedett. Királynő a Felsége pedig azalatt gyermekei és egy néhány udvari nő körében nagy tetszéssel nézte a tánczosokat, kik egytől egyik ügyes fiúk, s a leányokat con amore szel fűttában fogtatták. Jó fél órai mulatás után a király és királyné ismét lóra ültek és sokszoros él-

ne, testál két órát, azon szives kéressel, hogy akkor otthon való dolgához lásson — Ő úgy se lesz ott: ha vagy egyszer egy pohárral vidámitja szívét, megláthat szakadozó fellegei közt egy volt aggot, ki a mennyiben rosz volt, a föld szabadult tőle meg, s a mennyiben jó volt, a föld szabadult meg a földtől.

Meghagyás. A havasi télizöld fenyesből lejött basonkoru nymphától átöltött új házias vites-sék párjával szekerem az új házba, dissonans consonantia nélkül házasságra: sem pap az összecsesítésre, sem egyéb ceremonia, még harang se legyen az eskola csemettyéje szólhatna, részint új diligentiára a felsőbb iskolában tanítványnyá vált tanárnak; részint a lakodalmi vendégeknek, sovány de szivesen hagyott vacsorára; de a vendégek hivatalan is eljönnek — s a lezke előtt még annak a felső templomba keresztelésre hívó haragnak kell szólani, melyet nem az élők, hanem a halottak hallanak.

Kéretnek a keresztények! hogy csak annyi jöjjön, a hány szükségese, hogy a házat a lakodalmi gőz ki nem jübetésére jól becsinálják. A külön rágóknak is jó étvágyat! mig az ő vendégeik is megérkeznek.

Emlék se legyen: hanem ha valaki egy pojnyik *) almáfát ültet a ház eleibe; a gyümölcsét szedőktől vagy róla oltóktól vegye köszönetét! azon három nevezetes almára emlékeztetve, melyekből az első anyánké s a Párisé által pokol darabontjába lett földet, a Newtoné az ég csillagai társaságába emelte.

Sőt ezen ültetés is elmaradhat: elég az a köztakaró, melyet az anya alvó gyermekeire az

jenzékek közt eltávoztak, utánuk nemsokára a kis hercegek is. A táncz azonban tovább is derült kedvvel folyt. Ezen udvari szüret, mely tán 100 és 100 évek óta a maga nemében az első, — bezárással egy fényesen felszerelt tűzijáték szolgált.

— A horvát küldöttség, mely Vakano-vich, Soich püspök és Pejacsevics főispán urakból áll, f. hó 8-án nyújtá át a Felségeknek Gödöllőn a horvát országgyűlés feliratát.

— Valahányszor körülölkönn egy fejedelmet detronisáltak, mindig terjedt, hogy Magyarországon fog megtelepedni. Így volt a nápolyi királyról, Kuza hgről, az olasz uralkodott hercegekről stb. Most a spanyol királynét is ide hozták már a Pyrenéek alól, Pest közelében a vasci koburgi birtokra. Csak oly kacsza ez, mint voltak az eddigiek.

— Az ágostai hitvallásnak egyetemes conventje Pesten oct. 7-dikén b. Prónay Gábor és Székács József elnöktele alatt összeült. A gyűlést b. Prónay üdvözölő beszéddel nyitotta meg.

— Négy ezer nő sereglett össze Csehország egyik városában s tartott persze hogy zajos gyűlést a szabad ég alatt; mindannyiakat régi nemzeti öltöny fedte, s szelid keblökből e szavakban viharzott ki a honleányi bú: „Le a kormányynál! Szép kezökben fennen lobogtak a cseh nemzeti zászlók, s négy ezer dallamos hang ismételt hangoztatta: „Le a kormányynál! le az uralkodni vágyó nemzetekkel! Nem volt visszariasztó látvány, s egy járásbivatalnok mégis arra az öltre jött, hogy véget vessen a buzgalomnak. Nem is felejt el soha: hajának fele s uniformisának háromnegyede esett martalékaul a gyűlésnek, s hogy lelkét magával vihette, azt is csak néhány segítségére siető férfiak köszönhetik. A „Federatióne” értesült e nevezetes gyűléstől legelőbb. Mi is onnan vettük.

(Necrolog.) Ifjabb Bénégní Sámuel, polgár és mézáros mester, és nője Klöz Luiza, a magok és az elsőnek édes anyja Seibert Juliánna, valamint gyermekei: Luiza, Victoria — Pápai Sámuelné, férjével; nagybátyja Bénégní József és számos rokonok nevében, megdöbbsent szívvel tudatják édes jó atyjok, az illető férjének, jó testvér és rokonnak, néhai idősb Bénégní Sámuel vál. polgár, mézáros mester s a nemcs mézáros-csészé-társulat elnökének, élete 60 dik évében, f. hó 8-án történt, szelhdtdés okozta halálát! Béke legyen poraival!

— Névsora azon jeltövé t. cz. asszonyok- és uraknak, kik a helybeli ev. ref. fűtanoda szegénysorsu növendékeinek, a folyó 186% -dik iskolai év tartamára, naponta ebéddel való ellátására részint fűzetéssel, részint pénzüdományynal járulni kegyeskedtek, jelesen: a) Fűzetnek, 10—10 személy számára, havonként 4-er: m. dr. Pataki Dánielné és t. Tauffer Ferenczné; havonként kétszer: t. Bán Istvánné, t. Biró Mihályné, t. Gothárd Józsefné, t. Herczeg Lajosné, t. dr. Ince Miklósné, t. Jakab Istvánné, t. Jancsó Lajosné, t. Liska Jánosné, t. Nagy Dánielné, t. Orbán Jánosné, m. Pataki Sándorné, m. Rettegi Miklósné, t. Strasser Leopoldné, t. Tauffer Károlyné és t. Varga Dánielné s végre havonként egyszer: t. Koncz Jánosné és Tauffer Józsefné urasszonyok. b) Pénzsegélyt adtak: t. Demeter Károlyné brasszony 10 frtot, t. Lukács Ferencz úr 2 frtot és t. Macskási Sámuel úr 5 frtot. E kegyes adományokért, midőn alólirt a segélyezettek nevében hálás köszönetet mondani kötelességének tartja, egyszerűsind bátor-kodik közödmásra juttatni azt is, hogy a fen-nebb elősorolt adományok által tanodánk szegény-

égről a földre vont fellegszalak közt búkáló nappal sző s naponta hulló könyvek zölden tartanak.

Az alá jönnek rövid idő mulva a most itt maradó is; s egyedül nyugszunk a köz-anya kebelén, azt sem irigylve, a kinek tarkább darab jutott a takaróból.

Addig is áldja meg Isten! nemcsak azokat, a kik hozzám jók voltak, hanem mindnyájokat! mind a muló testben, mind és mindenek felett a maradó lélekben! Mert a jó lelkiismeret az a köszikla, melyen a szelvésszes tenger hullámai szét törnek: a szerencse legmosolygóbb fényére a legfeketébb felhő borulhat, s senki se tudhatja, mikor e csodálatos vendéglőből indolni kell, mennyi jajjal pengőben kell fizetni.

A csupán ezzel is drága életet a legfőbb jó-ság csak szebb jövőért adhatta: a mint ezelttöre sok mutat, ezután is lehet és lesz; örök forrásból jön az örömmel s búval osztozó könyvfolyam, az életbe hé s onat kimenetnél vizeséssel elevenítve az érzés kerekét; — mikor a keresztváz az új esemetét foganásra öntözi, az azeltti életben elhervadottra hullhat a könyveső hiába — s az itt temetési sírás — túl keresztelési öröm lehet. Az egy helyt jövő másutt lemenő napnak köszöntési s búcsui harmatja. Oh! de a miénk mikor vissza néz, elpirulva hullatja; mert hány szor oltja ki a dűbös szelvéssz szárnyain rohanó felhő, tüzrel s jéggel szakadva le a földön menedéket nem találó vándorra? Egen és földön egyetlen menedék az, ki a tiszta szívnek a halál árnyékait is megvilágosítja, — szebb jövő életre kinézéssel. — Irta Bolyai Farkas, tanár.

M. Várárhelyt 1855.

(Folytatjuk.)

*) Ez kiváló kedvencz almája volt tudósnaknak.

sorsu növendékeinek csak mintegy felerésze van segélyezve, míg a másik rész száraz kenyérral is csak szűkös fog ellátva lenni a közelgő téli időszakra. — E nyilvánítás szolgáljon szives fölhívással azokra nézve, kik szűkölködő növendékeink sanyaru sorsát enyhíteni kívánják, részünkről azon biztosítás mellett, hogy a nyújtandó segély érdemetlenekre pazaroltni nem fog. A kolozsvári ev. ref. főtanoda előjárósága nevében Janosó Lajos, segéd-tanár.

KÜLFÖLD.

Madrid, okt. 7. (Este 7 órakor.) Prim tábornok ma d. u. 2 órakor ide érkezett. Lehetetlen a lakosság lelkesültségét jellemezni. Mindenfelől küldöttségek érkeznek ide. Prim kíséretét a hadsereg és tengerészet képviselői és egyéb testületek képezték. A menétet a városba való bevonulása tovább tartott 4 óra hosszánál. A tömeg közt több ember agyonnyomatott. Prim szállása és a Puerta del Sol előtt az itt élő francziák, olaszok és svájcziai küldöttségei üdvözlék az érkező tábornokot.

Madrid, okt. 8. Prim tegnap este a belügy-miniszterium épületének erkélyéről mutató magát be a népnek. Beszédében azt mondá, hogy Serranovall szorosban egyesült; az összes szabadelvűek, a nép és a hadsereg egyesülésére kell törekedni, mert a forradalom győzelme a tengerészetenek, Serranonak és a számkivetésben volt tábornokoknak köszönhető. A beszéd végén Prim és Serrano meg-

ölelték egymást, s az előbbeni így kiáltott föl: „Le a Bourbonokkal!” — A város fényesen ki volt világítva. Topete is megérkezett.

Páris, okt. 7. A „Patrie” a dán király trónbeszédének Észak-Schleswigre vonatkozó tételét alkalmából idézte mondia: Nehéz volna elvitatni, hogy Poroszország gyakran bir azon velleitással, hogy a prágai békét megszegje. Szerencsére Poroszország megemlékszik a francia kormány formaszertint nyilatkozataira. Poroszország tökéletesen tudja, hogy mi — magunk is el levén határozva a prágai békét tiszteletben tartani — nem egyezhetünk bele, hogy ama békét — saját kárunkra — mások által megsértetni engedjük. Franciaországnak szilárd óhajta: a békét fentartani. A katonai reform tisztán csak defensiv rendszabály volt, parancsolva az Európában kifejtett új viszonyok által. A tények ily állása mellett Franciaország érzékenység nélkül fogná tekinteni a porosz fegyverkezéseket. Poroszország nagybodását a szerződésnek már előre szabatosan meghatárolták. Ezen garancia elegendő nekünk, mivel mindkét részről jól tudva van, hogy azt nem lehetne bűntetlenül megsérteni.

A Madridban alakult ideiglenes kormány minden diplomaiati és törvényeszi utat felhasznál arra, hogy Izabella királynét kényszerítse azon jelentékeny összegek visszafizetésére, melyekkel a kinstárnak tartozik, s melyeket szintugy mint magán vagyonát biztonságba vélte helyhezetni. A

korona drága kövei, melyek az állam sajátja, s melyeket a királyné magával vitt, szintén az új kormány által visszakövetelt vagyon közé tartoznak.

A hivatalos francia lapok a következő jegyzéket teszik közzé: „Azon elővigyázati rendszabályok, melyek eddig nemzetközi kötelességeink te kintetéből a spanyol menekülők iránt használtattak, szemben az eseményekkel többé nem szükségesek. Következésképp a menekültek szabadon mehetnek, a hová akarnak, a francia kormány most már nincs más kötelessége, mint a határon a rend fenállítását biztosítani. Több francia hajó a spanyol partok különféle kikötőibe ment, ha szükséges volna a francziák védelmére, bár ennek szüksége alig fog beállni. Tisztjeinknek egyébiránt utasítás adott a legnagyobb gonddal kikertülni minden közvetlen vagy közvetett beavatkozást Spanyolország belügyeibe.

Sándor czár Varsóba érkezteről hallani, hogy az nem az előre meghatározott időben (dél-előtti 11 órakor), hanem éjféli körül következett be. E változás indokait nem tudni. A hatóság egyébiránt szokatlan elővigyázati intézkedéseket tett. A czár bevonulása előtt rendőrök jártak be minden házat, átkutatták a szobákat és padlásokat, a legszigorubb büntetéssel fenyegetvén a háztulajdonost, kinek házából netalán merénylőt követtének el a czár ellen. Hasonló rendszabályok foganatosítottak az egész országban és az orosz határtól Varsóig. Kozák őrjárat állomásról állomásra haladott, a leg-

gondosabban megvizsgálva a vasuti sineket; mindenkit eltávolítottak a pályától. Sándor czár Varsóban tartózkodása alatt az esti kapuzás ismét a legszigorubb megparancsolatott, az iparosok felelőssé tételnek, ha legények vagy inasok nappal vagy éjjel kijárnak, az iskolai tanítók pedig utasítottak, hogy az utcákon czirkálva örkődjenek az ifjuság felett.

Badenből írják a berlini „Zukunft”-nak, hogy a Baden és Poroszország közt létrejött katonai egyezmény keresztülvitele ellen a bécsi és párisi kormányok erőlyesen tiltakoztak. (?)

Mint az „Opinione”-nak Rómából írják, a pápa, mihielyt Izabella királynőnek Spanyolországból elutazásáról értesült, annak számára táviratilag Rómában vendégszeretetet ajánlott föl. A „Concezione” gőzcorvette parancsot kapott Civita Vecchiából tengerre indulni, s a királynő rendelkezésére helyezni magát, kinek elfogadására a Palazza Farnesében előkészítettek tételnek.

Valamint Madridban, ugy Malaga, Valencia, Saragossa s Barcelonában is nemzeti mthelyek állítottak föl. A junta a munkásoknak naponkint 6 reált, s a tulajdon oltalmával megbízott egyéneknek 10 reált fizet.

Don Juan de Bourbon a spanyol koronához való jogairól fia, Don Carlos javára lemondott. A Párisból oktober 2 ról kelt lemondási okirat ezt mondja: „Egyedül a spanyolok boldogságára, azaz drága honom belső jólétére s külső tekintélyére törekedvén, ugy hiszem, hogy a spanyol koronához való összes jogaimról fiam, Carlos javára le kell mondanom.”

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

Sz. 910. 1868.

Hirdetmény.

Nemes Tordamegyében kebelezt Nagy Lupsa közönségének az egész évi korcsmárlási joga, mely közös lévén a verespataki Vinkler családdal, folyó 1868-ik év november 15 ik napján Lupsán a községi irodában tartandó nyilvános árverésen a jövő 1869-ik év januárius 1-ső napjától kezdve azon év december 31-ik napjáig terjedő időre a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog kiadni, s a hozzászólani akarók, a felkiáltási árnak 10% bántpénzt kötelesek azonnal az árverező bizottságnak kézbesíteni, az árverési feltételek pedig addig is a lupsajárási szolgabírósnál — Alsójárásban — megtekinthetők. David András, m. k. szgbíró.

NEM HIVATALOS

Alólírtnak van szerencsése a nagyérdemű t. cz. közönséggel tudatni, hogy minden gondolható szűkeszkizményekkel dusan ellátott raktárát a jelen téli évszakra újonnan rendezvén, különösen ajánlja, mindkét nembeli

bundáit,

melyek finomságok és esinos kiállításokért már az 1857-iki kolozsvári kiállitáson ezüst éremmel lőnek kinttutve,

hogy pedig a tölem vásárolni kívánó vidéki uraságoknak és urhölgyeknek megrendelésüket könyvitsem, ide iktatom készitményeim jegyzékét a legjutányosabb árakban u. m.

1 db. Sebastopol astriganból	70—100 ft.
1 " dtto Sicillánér	45—50 "
1 " dtto tengeri vidrából	50—60 "
1 " férfi városi bunda	45—60 "
1 " " utazó dtto	40—50 "
1 " " igazi fehér farkassal	90—140 "
1 " " legfinomabb soppal	120 "
1 " női bunda pézma prém és róka bélléssel	85—110 "
1 " " észak amerikai kalniszki prémmel és róka bélléssel	100—140 "
1 " " amerikai nyest prém és róka bélléssel	95—125 "
1 " " pézma prém vadmacska bélléssel	70—75 "
1 " " brabant prém, macska és báránybőr bélléssel	28—60 "
Salon női gallérok mindenféle prémből	14—30 "
Női karmantyuk különbéle prémből diszes kiállitással	6—18 "
" Boarok 3 rőf hosszúak	10—16 "
" férfi siphák	3—12 "

Végül kaphatók tigris, párduez, hiéna, fehér és erdélyi medve, tengeri orosz-lán és más fajta vad bőrből készült szőnyegek. Melyek előterjesztése után bátor vagyok figyelmeztetni a tiszt. megrendelő urakat és urnóket, a kelme színét, ugy a bunda hosszát és bőségét pontosan megjegyezni, tisztelettel

Prohátzki János, szűkesmester Kolozsvártt.

(290) New-Yorki (3-*)
Wheler & Wilson és Howe Mannfg társak
amerikai **VARRÓGÉPEK**
ügynöksége
Teutsch J. B-nél
Segesvártt
eredeti gyári áron árul, pontos szolgálat biztosítása mellett.

Az 1867-diki párisi világtárlaton 82 versenyző gyár közt Wheler és Wilson urak nyerték az egyetlen arany-éremet.

Ezen kinttutetés tényleges tanúságot tesz ezen varrógépek még eddig feltl nem mult jelenségéről, s minden további dicséret feleslegessé tesz.

VIDEKI megrendelések, tekintettel a szállitásra és pakolására, költség nélkül szállitnak helyre a raktár által

TEUTSCH J. B-nél Segesvártt.

A kolozsvári kir. szab. zálogkölesön-társulat f. évi november 4-kén d. u. 4 órakor az intézet helyiségében

Rendkívüli közgyűlést

TART.

A gyűlés tárgyát képezik: az angolmagyar-bankkai szövetekezés föltételei, az üzletkór szélesbitése és ennek következtében az alapszabályok módosítása.

A társulat t. részvényesei e rendkívüli közgyűlésre az alapszabályok 28, 29, 30 és 31 §§ *) értelmében azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a részvények letételének határidejéül folyó évi october 31-ke tüzetett ki. Kolozsvártt, october 6-kán, 1868.

(337) (3-3)
Az igazgató-választmány.
Dr. Szabó József, s. k. elnök. Korbuly B. s. k. igazgató. Gámán Zsigmond s. k. titkár.

*) 28. Öt darab részvény birtoka egy szavazatra jogosit a közgyűlésen. (12. §.)
29. §. Hogy e jogot gyakorolhassa, a részvényes köteles a közgyűlés előtt 14 nappal a kellő számú részvényt a le nem járt szelvényekkel az igazgató-választmányál letenni.
30. §. A szavazási jogot a részvényes csak személyesen vagy szavazatjogos más részvényes meghatalmazása által gyakorolhatja a közgyűlésben.
31. §. Egy részvényes sem bírhat 10 szavazatnál többet a maga és más részvényesek részéről.

(334) (2-12)

Selyem- és divatárú raktár

OSZTRÁK KORONAHÉRCÉGHEZ

Bécs a Bognergasse szegletén Bécs.

Következő cikkek tetemesen leszállított árban árultatnak.

SELYEM-KELMEKÉBEN:

Színes tafota, egészen tiszta selyem, legújabb mustrák szerint, rőf számra 1 frt 40 krtól 2 frtig.

Ruha-, atlasz-, egész selyem, minden színben,
rőfe 2 frt 10 kr.
Színes faille 2 frt 50 krtól kezdve.
" grosgrains, rőf számra 2 frt 75 kr.
Egy tökéletes fekete selyem ruha, kezesség mellett 18 frt — kr.
Egy lyoni foulard-ruha, legjobb minőségű (10 rőf, 1/2 széles) 12 frt — kr.
Legújabb gyapjú-szővetek nagyszerű raktára. Különösen figyelemre méltó:
Egy nagy mennyiségű **demi Luster**, 1/2 széles, rőfe 25 kr.
Mustrák kívánatra ingyen és bérmentesen küldetnek.
DIAMANT és MÜLLER.

(336) (3-3)

VARRÓ INTÉZET,

varrógép-raktár és varrógéppel való varrásban rendszeres tanítás.

A varró intézet elvállal mindenféle finom és legfinomabb fehérnemű varrást, a legújabb berlini, párisi és bécsi minták szerint, pontos és gyors szolgálat mellett, a legjutányosabb árakban. (327) (3-3)

(338) (3-3)

VARRÓGÉPEK,

(Wahler és Wilson rendszere után)
Netuschill C. J. gyárából Bécsben és Hamburgban,
melyek több világtárlaton megjutalmazottak és több államtól kivált. szabadalommal lőnek kinttutve.
Ezen gépek árai a legolcsóbbra szabvák és jószágukért egy évi kezesség vállalatik.
E gépek részletfizetés mellett is megszerezhetők.
A ki az intézetből vásárol gépet, a varrásban s a gép-kezelésben ingyen kap tökéletes tanítást.
Varrógéppel való varrásban rendszeres tanításért, a varrás minden nemében nyereendő oktatást ide értve, tebat az egész varrás tanfolyamért fizetendő 5 frt o. ért.
Varró intézet, varrógép-raktár és tanítás helyisége Kolozsvár, belső-tor-dautcza br. Conradshaim-ház, 1-ső emelet, 10 sz. a dr. Szabó-ház mellett, a hol bővebb felvilágosítás egész készséggel adatik.
A nagy érdemű t. cz. közönség pártfogását tisztelettel kéri
RODZIEWICZ NETTI.

(278) (8-12)

Halkort Károly,

teke-gyárnok,

Bécs, Wieden, Matzleinsdorferstrasse, 5 sz.
ajánlja nagy teke (Billard) raktárát minden nagyságban és famínőségben; Carambole-tekeit köllappal egy darab köből, továbbá nagy választéku teke-pálczáit s minden e szatmába vágó cikkeit.
NB. Figyelmeztetni kívánom a t. cz. közönséget, hogy tekéim csak 4 lábra készitve, ép oly czélszerűk mint izletesek s általános kedveltségben részesülnek.

(343) (1-3)

Egy jó karban levő zongora eladó

szentegyházutczában 480 szám alatt.

(338) (3-3)

Haszonbéri hirdetmény.

A kolozsvári ev. ref. főtanodának gy. vásárbelyi tagosított birtoka, a bozza tartozó inaktelki, pányiki, gesztrágyi, m-gyermónostori birtokokkal, ezekben birt koros-ma, mas regale és legteletési jogokkal, az országát melletti „Francia”-főc. vendég-fogadóval együtt a jövő 1869-ik évi április 24-től hat évre Offer mellett baszonbér-be adandó. Résztelésebb felvilágosítást ad jóságfelelő Fieip Samuel (bel-király-utczá gr. Bethlen Domokos háza), kibe az a bérleti kívánók, a megígért bérösszeg 10% -át magokba rejtő lepecsételt ígértvényeket folyó 1868-ik évi novem-ber 19-ig beadhatják. Kolozsvártt, october 5-kén, 1868 a ref. főtanoda igazgatósága.

(336) (3-3)

Alsó-kőmálban két fertály legjobban

mivelt szőlő termése eladó. Értekezhetni iránta kül-monostorutczában 201 szám alatt.

(340) (2-3)

Winkler Jánosnál

N.-Enyeden eladó 2500 veder bor edényestől, a vevőre nézve igen czélszerű áron.

(291) (6-6)

SZUCSÁKI és TÓTHMAYER

férfi-ruha kelme raktár Kolozsvártt
bel-monostorutczá 193 számú Page t-ház alatt.
A legtekintélyesebb bel- és külföldi gyárakkal összekötötésbe lévén, a mostani kor izlésének megfelelő legújabb divatú kelmekkel díszválasztékban látnak el magunkat; legfőbb törekvésünk, mint eddig ugy ezutánra is az lenend, hogy a nálunk megrendelt FERFI öltönyök olcsó esinos kiállítás és pontos szolgálat által a nagyérdemű közönségnek eddig irányunkba tanusított bizalmát továbbra is birtelmezhessük.
Vidéki megrendeléseket is a lehető gyorsan és pontosan teljesítünk; melyre a nagyérdemű közönség pártolását kérjük.